

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ(Action Research) ในการศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดในเรื่อง การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนและครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่

1. ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา จำนวน 5 คน
  - 1.1 ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน
  - 1.2 ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 1 คน
  - 1.3 ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 1 คน
  - 1.4 ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 1 คน
  - 1.5 ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพ จำนวน 1 คน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา จำนวน 49 คน จำแนกเป็น
  - 2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 19 คน
  - 2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 17 คน
  - 2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13 คน
3. ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ คู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประกอบไปด้วย 5 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรม จำนวนทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแบบประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยครูเป็นผู้ประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา ได้แก่ 1) ทักษะการทำงานร่วมกัน 2) ทักษะกระบวนการทำงาน 3) ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา 4) ทักษะแสวงหาความรู้ และ 5) ทักษะการจัดการ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาและดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอนดังนี้

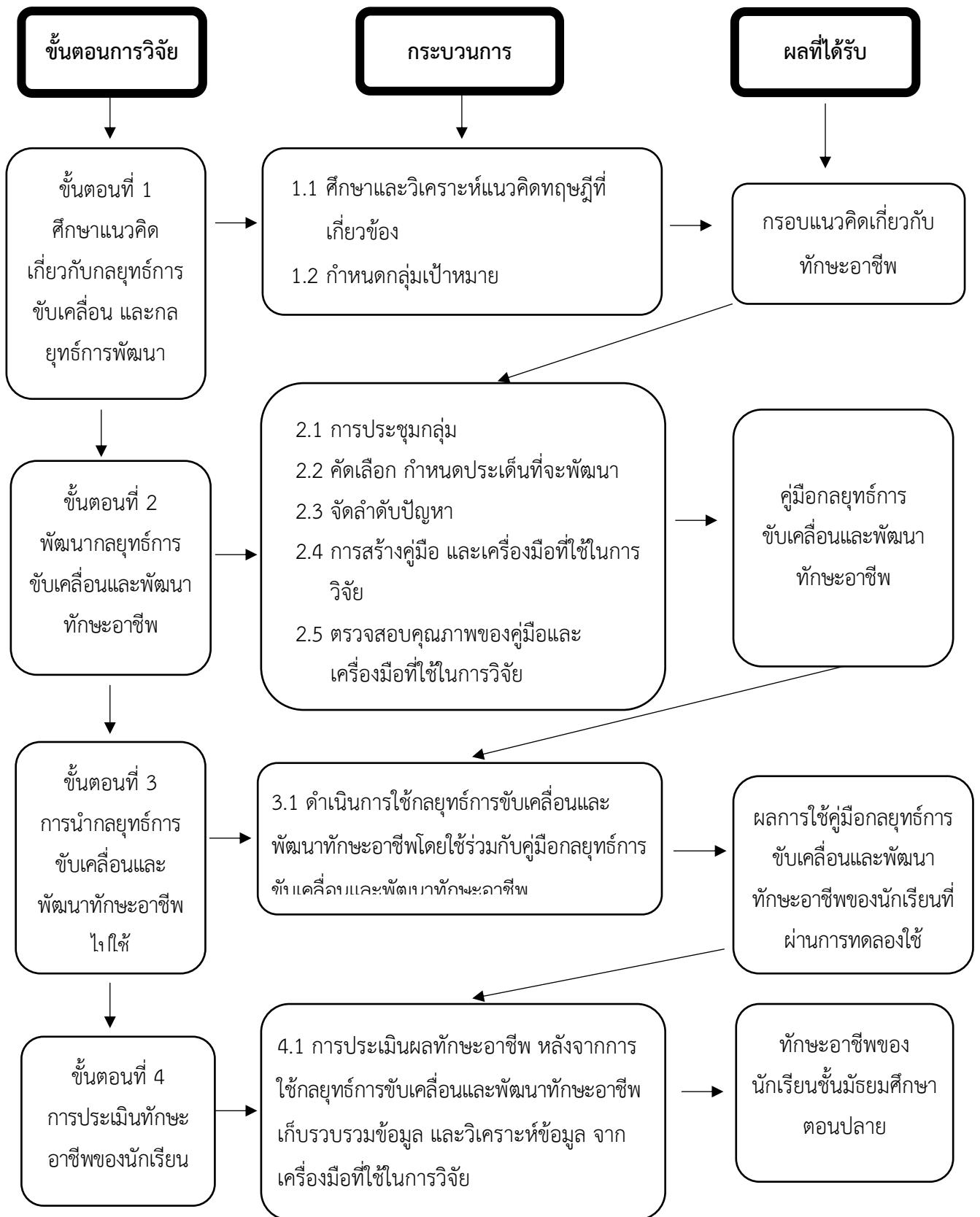
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การขับเคลื่อน และกลยุทธ์การพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา และเครื่องมือที่ใช้ในกลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การนำกลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไปใช้ในการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา ไปใช้ในกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และคู่มือการวิจัยกลยุทธ์ขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน แสดงในภาพที่ 3.1 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เรื่องกลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาและดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การขับเคลื่อนและกลยุทธ์การพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักทฤษฎีทางการบริหารและการจัดการ เพื่อนำมา กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษามาสังเคราะห์เป็นกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน ได้กลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม 2) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม 3) กลยุทธ์การเสริมพลังอำนาจ และสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน ได้ กลยุทธ์ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ขั้นที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา ผู้วิจัยพัฒนาและหาคุณภาพของคู่มือการวิจัยและพัฒนาการทักษะอาชีพของนักเรียน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการทดสอบความรู้เรื่องการขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพ และการประเมินการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนจากเอกสารและบทความต่าง ๆ
2. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างคู่มือกลยุทธ์การพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนที่ประเมินโดยครูและนักเรียน จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามพัฒนาทักษะอาชีพ
4. ผู้วิจัยนำคู่มือและแบบประเมินเรื่องการขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ
5. ผู้วิจัยนำคู่มือและแบบประเมินเรื่องการขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ขั้นที่ 3 นำกลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไปใช้ในการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา ไปใช้ในกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา จำนวน 5 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา จำนวน 49 คน การ

ดำเนินการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน เชิญครูกลุ่มเป้าหมายร่วมประชุม เพื่อระดมกำลังความคิด แสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้ได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ คือ สำรวจปัญหาเกี่ยวกับทักษะอาชีพของนักเรียน และพัฒนานวัตกรรมทักษะอาชีพของนักเรียนโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. คณะครูกลุ่มเป้าหมายระดมความคิด ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่ตนเองดูแล แล้วร่วมกัน ตัดสินใจว่าสมควรที่จะพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน
2. ครูกลุ่มเป้าหมาย ร่วมกันสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน
3. ร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ภาคเนื้อหา โดยมีครูกลุ่มเป้าหมายที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพเป็นผู้สอนหลัก และ 2) กิจกรรมการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ โดยมีปราชญ์ชาวบ้านกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สอน
4. รายงานผลการใช้นวัตกรรมและผลที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน

ขั้นที่ 4 การประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยกลยุทธ์ขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทพสุวรรณชาฎวิทยา ผู้วิจัยนำแบบประเมินคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมาประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนและนำไปสู่การปรับปรุงกลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพและสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจำนวนกลุ่มเป้าหมายโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
  - 2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคู่มือการขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียน โดยใช้สูตร (สุวิมล ธีรกันันท์, 2546 อ้างถึงใน ภัทรวรรณ ทองด้วง, 2552: 63) ดังนี้

นำคู่มือที่สร้างเสร็จ เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ ดร.เอี่ยมพร โดภาณุรักษ์กุล อาจารย์ ดร. นวรัตน์ ประทุมตา และนางสุภากร กอบัวแก้ว เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective

Congruence : IOC) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข มีรายละเอียดในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

โดยการนำแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องแบบสัมภาษณ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน แต่ละท่านพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน มีรายละเอียดดังนี้

1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความในแบบสัมภาษณ์นั้นถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความในแบบสัมภาษณ์นั้นถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความในแบบสัมภาษณ์นั้นไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อความนั้นถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ถ้าข้อความใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

หลังจากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขคู่มือ แล้วนำคู่มือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง แล้วจึงนำคู่มือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ศึกษาภาคสนาม

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะที่เป็นมาตรฐานประมาณค่าโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

3. การหาร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยก่อนทำกิจกรรม-หลังทำกิจกรรม ใช้สูตรดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545 อ้างถึงใน ภัทรวรรณ ทองด้วง, 2552 : 64)

$$\text{ร้อยละความก้าวหน้า} = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

เมื่อ $\bar{x}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

เมื่อ $\bar{x}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน

ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ร้อยละความก้าวหน้าจากคะแนนเฉลี่ย คือ อย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม

4. ใช้สถิติภาคบรรยาย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การสังเคราะห์ผลการวิจัย